

Hva sier Paulus?

I disse kapitlene ser vi nærmere på Paulus sitt syn på hvem Jesus var. Det er mange grunner til at Paulus sin stemme er svært viktig. Paulus er nemlig den eldste kilden vi har som skriver om Jesus: Hans brev er skrevet før evangeliene. Dernest er Paulus lærd og høyt utdannet. I tillegg har Paulus en spesiell omvendelsehistorie: Han gikk fra å være de kristnes fremste motstander til å bli deres fremste talsperson. Ved å undersøke Paulus' påstander om Jesus får vi altså et innblikk i de tidligste forestillingene om hvem Jesus var, og vi får det fra en ledende representant for den tidlige kirke.

Paulus bruker gjerne tittelen «Herre» når han skriver om Jesus. Se for eksempel 2 Kor 3:

Helt til denne dag ligger sløret over deres [jødenes] hjerter hver gang Moseloven blir opplest. Men når de vender om til Herren, blir sløret tatt bort. Herren er Ånden, og hvor Herrens Ånd er, der er fribet. Og alle ser vi med utildøkket ansikt Herrens herlighet som i et speil og blir forvandlet til det samme bilde, fra herlighet til herlighet. Dette skjer ved Herrens Ånd.

Det er også verdt å merke seg Paulus sine trinitariske formuleringer. Paulus avslutter f.eks. 2 Kor med: «Herren Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med dere alle!» Her plasseres Guds kjærlighet, Jesu nåde og Åndens samfunn på samme nivå. Tenk det, et menneske plasseres på samme nivå som Gud og hans Ånd; kjærlighet fra Gud og nåde fra Jesus nevnes i samme åndedrag!

Til samtale

1. “Herre” referer til Guds navn, JHVH i GT (s.70 f.), og er samtidig betegnelsen de første kristne anvender på Jesus. Les sitatet ovenfor fra 2 Kor 3. Hva referer “Herren” til der? Se så hvordan ordene “Herrens ånd” og “Herrens herlighet” brukes i GT (Jes 61,1 og Jes 40,5): Hvem er “Herren” her? Hvorfor tror du Paulus bruker en slik betegnelse på Jesus?
2. Den jødiske trosbekjennelsen i 5 Mos 6,4 lyder: «Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én». Hvordan tror du en jøde ville reagert på følgende uttalelser om Jesus: «Hver tunge skal bekjenne at Jesus Kristus er Herre» (Fil 2,11)? Og denne: «For oss er det én Gud, vår Far. Alt er fra ham, og til ham er vi skapt. Og det er én Herre, Jesus Kristus. Alt er til ved ham, og ved ham lever vi» (1 Kor 8,6).
3. Bart Ehrman skriver at «Forskere har lenge ment at synet på Jesus i Johannesevangeliet er en senere utvikling av den kristne tradisjonen. Det var ikke noe Jesus selv faktisk underviste om, og det er ikke noe vi finner i de andre evangeliene». Se tilbake på reisen fra Kirkemøtet i Nikea, gjennom kirkefedrene og Johannesevangeliet og til slutt til Paulus. Ser det ut som om den kristne tradisjonen har utviklet seg fra en enkel menneskelig Jesus, til langt senere en guddommelig Jesus?
4. Larry Hurtado skriver om at de første kristne tilba Jesus samtidig som de fastholdt monoteismen. Se på noen eksempler på bekjennelser og bønner fra de første kristne som du finner i NT (Rom 10,9, Fil 2,6-12, Kol 1,15-20, 1 Tes 1,1 og 5,28, 1 Pet 1,3). Hva slags rolle gir disse til Jesus? Passer de med Jesus som “bare et menneske”, eller gis Jesus guddommelige roller? Se for deg at et Jehovas vitne sa til deg: «Jeg har lest Bibelen mange ganger, og ingen steder står det at 'Jesus er Gud'.» Hvordan ville du fortsatt samtalen?